

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.978/3
VAN 6 MAART 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 20 februari 2012 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en het organiseren van gemotoriseerde optochten’, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Artikel 194 van het decreet van 8 juli 2011 ‘houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’ (Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011) voorziet in een sperperiode (in de regel drie maanden) vóór de verkiezingen, waarin bepaalde propagandamiddelen worden verboden. Aan de Vlaamse Regering wordt bovendien opdracht gegeven om voor dezelfde periode de algemene regels te bepalen voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en de organisatie van gemotoriseerde optochten.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot de uitvoering van die laatste opdracht. Het bepaalt aldus waar en wanneer verkiezingsaffiches mogen worden aangebracht (artikelen 2 tot 4), alsook wanneer en onder welke voorwaarden gemotoriseerde optochten met het oog op publiciteit in het kader van de verkiezingen mogen plaatsvinden (artikelen 5 tot 7). De inbreuken op het te nemen besluit worden strafbaar gesteld (artikel 8).

Het ontworpen besluit is bedoeld om in de plaats te komen van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2006 ‘houdende de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en het organiseren van gemotoriseerde optochten’ (artikel 9).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. Volgens artikel 2, derde lid, van het ontwerp is het verboden om verkiezingsaffiches aan te brengen in een strook van 30 meter “naast de snelwegen”. Het begrip “snelwegen” is in de Vlaamse regelgeving niet omschreven, evenmin trouwens als in de federale regelgeving. Wel bevat het koninklijk besluit van 1 december 1975 ‘houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg’ een definitie van het begrip “autosnelweg”.

Hierop gewezen, heeft de gemachtigde verklaard dat in het ontwerp in feite “autosnelwegen” bedoeld zijn. De tekst moet dan ook in die zin aangepast worden.

Artikel 3

4. Bij artikel 3 van het ontwerp wordt niet enkel het aanbrengen 's nachts van affiches verboden, maar ook het 's nachts “vervoeren” van verkiezingsaffiches en allerhande materiaal voor de aanplakking ervan.

In zoverre deze bepaling betrekking heeft op het vervoeren van propagandamateriaal, vindt ze geen rechtsgrond in het genoemde artikel 194 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. Die decreetsbepaling bevat immers slechts een opdracht tot het vaststellen van de “algemene regels voor het aanbrengen” van verkiezingsaffiches.

Het ontworpen verbod lijkt bovendien niet te verenigen met het evenredigheidsbeginsel.

Artikel 4

5. Artikel 4 van het ontwerp bepaalt dat, ingeval van schending van de verbodsbepalingen vermeld in de artikelen 2 en 3 ervan de verkiezingsaffiches en alle “materiaal en materieel” bestemd voor de aanplakking ervan, in beslag worden genomen, met het oog op de verbeurdverklaring ervan overeenkomstig de artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek.

De overtreding van de bepalingen van het te nemen besluit is op grond van artikel 201, § 1, 3°, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 strafbaar met een correctionele straf (zie opmerking 6). Op grond van artikel 43 van het Strafwetboek wordt in geval van veroordeling de bijzondere verbeurdverklaring uitgesproken van (onder meer) de zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken en die welke gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van het misdrijf, wanneer zij eigendom van de veroordeelde zijn (artikel 42, 1°).

Op grond van de artikelen 35, § 1, en 89 van het Wetboek van Strafvordering is inbeslagname door respectievelijk de procureur des Konings en de onderzoeksrechter mogelijk van de zaken bedoeld in onder meer artikel 42 van het Strafwetboek.

Gelet op die bepalingen, lijkt artikel 4 van het ontwerp overbodig, en kan het beter uit het ontwerp worden weggelaten.

Artikel 8

6. Volgens artikel 8 worden de inbreuken op het te nemen besluit bestraft met de straffen vermeld in artikel 1 van de wet van 6 maart 1818 'betreffende de straffen uit te spreken tegen de overtreders van algemene verordeningen of te stellen bij provinciale of plaatselijke reglementen'.

Het niet naleven van de bepalingen van artikel 194 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 is strafbaar op grond van artikel 201, § 1, 3°, van dat decreet. Onder het niet naleven van de bepalingen van artikel 194 van dit decreet moet ook worden verstaan het niet naleven van de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches en de organisatie van gemotoriseerde optochten, vastgesteld door de Vlaamse Regering met toepassing van artikel 194, tweede lid, ervan.

Artikel 8 van het ontwerp leidt aldus tot een dubbele bestraffing en tot tegenstrijdigheid in de regelgeving. Die bepaling dient dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.¹

¹ Er moet dan ook niet nagegaan worden of het opleggen van strafsancities in een uitvoeringsbesluit verenigbaar is met het legaliteitsbeginsel in strafzaken (artikel 14 van de Grondwet).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer W. PAS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

P. LEMMENS